

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



Fecr Yayınları: 232

ELÇİLER ve KISSALAR
(Kur'an'a Göre)

Kadir UYAR

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj & Kapak
FCR

Baskı & Cilt
SÖZKESEN MATBAACILIK TİC. LTD. ŞTİ.
İvogsan 1518 Sk. Mat-Sit İş Merkezi No: 2/40
Tel: (0312) 395 21 10 Yenimahalle/ANKARA

1. Baskı: Ocak 2017

ISBN: 978-605-9652-22-3

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 Ulus-Altındağ/ANKARA
Tel: (0312) 310 08 60 (pbx) - Fax: (0312) 311 47 89
Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

ELÇİLER
ve
KISSALAR
(Kur'an'a Göre)

Kadir UYAR

Ankara 2017

Bu çalışma,
“Ođlum! sen yeter ki oku!
Ben köyneđimi¹ satar, seni okuturum!” diyen
rahmetli babama, anneme ve
üzerimde emeği olan herkese
ithaf olunur.

Allah onlardan razı olsun!

¹ Köynek: Gömlek, iç gömleđi, iç giysisi, bir tür fanila.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	15
YARATILIŞ	23
Gaye	23
İnsan	24
Cinler	26
Eksik ve İhmâl Yok	26
Ölüden Dirisi.....	27
Şaşmayan Ölçüler	27
Şimşek ve Bulut.....	27
Gök Gürlemesi.....	27
Kâinattaki Düzen.....	28
Suyun Bereketi	28
Yedi Gökler.....	29
Gece Gündüz	29
Canlılar	29
Yeryüzü ve İnsan.....	30
Hesap	31
ÂDEM	32
Muhalif Kimse, Yeryüzünde İlk İnsan	32
“Âdem’e Secde Edin!” Emri	34
İblis Direniyor	34

İblis Cezalandırılıyor.....	36
İblis Süre İstiyor	36
İblis Küstahlaşıyor	37
İblis'in Görevi	37
Âdem Bahçeye (Cennet'e)Yerleşiyor.....	38
Şeytan'ın Vesvesesi	40
Âdem Rabbine Karşı Geliyor.....	41
Pişmanlık	41
ÂDEM'İN ÇOCUKLARI	43
NÛH	46
Nûh Elçi Oluyor.....	46
Nûh Rabbine Sesleniyor	51
Nûh'un Duası	53
Gemi Yapılıyor	55
Nûh'un Oğlu	56
Nuh'un İsteği	57
Nûh'un Karısı	58
HÛD	60
Âd Halkı	60
Uyarılar	61
Hûd'un Elçiliği	62
Ahkâflılar	66
SALİH	71
Elçinin Uyarıları.....	72
Halkı Salih'i Yalanlıyor	73
Kamu Malı Deve	74

Çete İş Başında	76
Semûd Halkının Cezalandırılması.....	77
İBRAHİM, İSMÂİL ve İSHÂK.....	80
İbrahim Sorguluyor	81
İbrâhim'in Elçiliği	83
İmtihan	86
Doğudan Gelen Güneş.....	86
Putlar Kırılıyor	87
İbrâhim Ateşe Atılıyor	89
Lût'un İbrâhim'e İmânı	90
İbrâhim'in Duâsı	90
Çorak Vadi.....	91
Ağır İmtihan.....	91
Melek Elçiler	92
İbrâhim'e Müjde.....	92
Melek Elçilerin Görevi.....	93
İbrâhim Duâ Ediyor	95
Bereketli Kılınanlar	95
Ölüler Nasıl Diriltilir?	95
Sözüne Sâdık İsmâil	96
İbrâhim Yine Duâ Ediyor	96
Yeryüzünde İlk Ev: Kâbe.....	97
Hacc	98
Kurban	99
Titreyen Kalpler	100
İbrâhim'in Dini.....	100

Önderler.....	101
İbrâhim'e Uyanlar.....	102
Katıksız Müslüman.....	103
Tek Başına Ümmet.....	105
LÛT	106
Lût'un İbrâhim'e İmânı.....	106
Elçi Lût.....	107
Lût Tehdit Ediliyor.....	107
Lût'un Duâsı.....	108
Melek Elçiler.....	109
Melek Elçilerin Görevi.....	110
Elçiler Lût'a Geliyor.....	111
Lût Endişeleniyor.....	112
Lût'un Karısı.....	114
Lût Halkı Cezalandırılıyor.....	114
YAKUB ve YÛSUF	116
Rüyâ ve Kardeşler.....	117
Yusuf Kuyuya Atılıyor.....	119
Kölelik.....	120
Zor İmtihan.....	120
Yusuf Zindanda (Medrese-i Yusufiyye).....	122
Yusuf Aklanıyor.....	125
Hazinenin Yönetimi.....	126
Ve Kardeşleri.....	127
Babası.....	128
Bağışlanan Kardeşler.....	132

Rüyâ Gerçekleşiyor.....	134
EYYÛB	136
Eyyûb Sabrı	137
ŞUAYB	139
MUSA ve HARUN	147
Musa'nın Çocukluğu	147
Musa Adam Öldürüyor	149
Musa Medyen'de.....	150
Evlilik.....	151
Elçilik	152
Dua.....	155
Hatırlatılan Çocukluk	156
Firavun'a Tebliğ	156
Ve Musa Yeniden Sarayda	158
Firavun'un Tavrı	159
Sihirbazlarla Karşılaşma	163
Sihirbazların İmanı	165
Firavun İsrail Oğullarını Cezalandırıyor	167
Firavun Hanedanından Bir Mü'min	168
Firavun'un Karısı	171
Bir Diyarda Zulüm Ayyuka Çıkmışsa.....	172
Firavun Hanedanının İmtihanı	173
Firavun'un Cezalandırılması	175
İsrail Oğullarının Kurtuluşu	176
Kendini Bilmezlerin İstekleri.....	177
Sözleşme	177

Musa'nın Allah'ı Görmek İstemesi.....	178
Levhalar	179
Buzağının İlâhlığı.....	180
Musa'nın Tur Dağından Dönüşü	180
Musâ Harun'a Çıkışıyor.....	181
Kullardan Bir Kul	184
İsrail Oğullarına Verilen Nimetler.....	187
Sığır Kesme Emri	190
Faili Meçhul Cinayet.....	191
On İki Boy	192
Cumartesi Yasağı	193
Tur Dağı Tepelerinde	195
Yozlaşan İsrail Oğulları.....	196
Allah'ın Tercihî	197
DAVUD ve SÜLEYMAN	198
Savaş Emri	198
Davud'un Calud'u Öldürmesi.....	200
Davud'un İktidarı	201
Davud'un Demirciliği	201
Davud'un Sınanması.....	202
Süleyman'ın Doğru Kararı.....	203
Davud'un Vârisi.....	204
Süleyman'a Verilenler	205
Süleyman'ın Ordusu	206
Karınca Vadisi	206
Hüdhüd Kuşu	207

Sebe' Melikesi Belkıs	207
Süleyman'ın Mektubu	208
Belkıs'ın Tahtı	210
Süleyman'ın Vefatı	211
Kendilerini Kötü Satanlar	212
İLYAS	214
YUNUS	217
Balığın Yuttuğu Kişi	217
İMRAN AİLESİ	220
ZEKERİYYÂ	220
Zekeriya'ya Müjde	221
YAHYÂ	222
MERYEM	224
Adanmış Meryem	225
Meryem'in Seçilmesi	226
MERYEM OĞLU İSÂ	227
İsa'nın Müjdelenmesi	227
İsa'ya Hamilelik	228
İsa'nın Doğumu	229
Bebek İsa Konuşuyor	229
İmran Kızı Meryem'in Örneği	231
İsa'nın Elçiliği	231
İsa'nın Mucizeleri	232
İsa'nın Yolu	236
Havariler	238
Gök Sofrası	239

İsa'nın Vefatı.....	242
Hakikati İnkâr Edenler (Kâfirler).....	244
Kitap Ehlinin Yakın Dostları.....	245
Dosdoğru Din	247
YÜZ SENE SONRA DİRİLTİLEN KİMSE	249
ASHÂB-I KEHF	251
İKİ ADAM	256
DÜNYA HAYATI.....	258
ZÜLKARNEYN	260
KÂRÛN	263
LOKMAN.....	265
En Güzel Baba Öğütleri	265
SEBELİLER.....	267
ASHÂB-I KARYE.....	269
BAHÇE SAHİPLERİ.....	272
ASHÂB-I UHDUD.....	274
ELÇİLERİN VE KISSALARIN KUR'AN'DA YER ALDIĞI SÛRELER VE ÂYET NUMARALARI	277
YARARLANILAN KAYNAKLAR	285

ÖN SÖZ

Her şeyi güzel yapan yalnız Allah'tır. O, bütün varlıkların sahibidir. İyiliği sonsuz, ikramı boldur.¹

Bütün elçilere selâm olsun!² Âdem'den Muhammed'e Allah'ın bütün elçilerine selâm olsun!

Nicedir Âdem'den Muhammed'e Kur'an'daki Allah'ın elçilerini anlatma düşüncemiz vardı. İlk çalışmamız olan elinizdeki **Elçiler ve Kıssalar** ile bunun bir kısmını gerçekleştirdik, inşaallah **Son Nebî** ile de ayetlerin mealine dayalı olarak Allah'ın Elçisi ve nebilerin sonuncusu Muhammed'i anlatma düşüncemizi gerçekleştirmiş olacağız.

Bir şeyi ancak doğru anladığımızda onu iyi tanır, bilir, inanır ve yaşamak isteriz. Kur'an hayat kitabıdır, insan hayatının her alanını kuşatır. Her şeyin hızla değiştiği ve her şeyin çok çabuk tüketilip atıldığı bu dünyada tek bir gerçek olarak bugüne ulaşan Kur'an, bize ne olmamızı da ne olmamamızı da söyler. İşte Kur'an bize kıssalarda hayatın her alanında karşımıza çıkabilecek Yusuf, Meryem ve Firavun'un hanımı gibi en güzel örnekleri sunar; Yusuf'un efendisinin hanımı, Nuh'un karısı ve oğlu gibi de ibretlik örnekler verir.

¹ Fatıha 1/1-2

² Sâffât 37/181

Ancak Kur'an'ı yeterince anlamadığımız, bu konuda çaba göstermediğimiz, Kur'an'ı anlamak diye bir derdimiz olmadığı için Müslümanlar ve İslam dünyası, bizler, sorunlar yaşıyor, çaresizlikler içinde kıvranıp duruyoruz. Allah'ın Kitabı sapasağlam elimizde olmasına rağmen ortada Allah'ın Kitabı'ndan uzaklaşmış Müslümanlar ve bunun sonucu aşağılanmış durumda bir İslam coğrafyası var!

Üstelik ibadetlerimiz de âdet hâline gelmiş, hayatımıza etkisi yok! Kıldığımız namazlar ve ramazanda tuttuğumuz oruçlar, nedense, bizi tutamayan orucun iftarına yetişmek için trafikte birbirimizi yememize de çekiştirmemize de engel olamıyor. Bu gerçekler insanın içini acıtıyor, canımızı yakıyor, yüreğimizi dağlıyor!

Neden kıssalar?

Toplum olarak bazı güzel özelliklerimiz (!) var: Okumayı çok seviyoruz! Ama hangi okumayı? Bunu bilmeyecek ne var! Tabii ki ***birbirimizin canına okumayı!***

İşte can yakan gerçek! ***Kur'an okumak*** ve ***birbirimizin canına okumak!*** Birbirine alabildiğine ters olan bu durumu açıklamak insana gerçekten zor geliyor. Bu çalışmanın hazırlandığı sıralarda yaşadığımız olaylar da sanki bu düşüncemizin şahidi oldu.

Her şeyi iyi biliyoruz, daha doğrusu bildiğimizi zannediyoruz, tıpkı Kur'an'daki kıssaları bildiğimiz gibi...

Hakikâten biz bu Kur'ân'da insanlara her türlü misâli birer birer, tekrar tekrar açıkladık. Fakat insanın en çok yaptığı şey tartışmadır.³

³ Kehf 18/54

Ders alınması gereken hikâyelere kıssa denir. Biz bu kelimeyi hem Kur'an'da anlatılan ibretlik, ders verici hikâye, hem de Allah'ın elçilerinin ders verici, ibretlik veya örnek alınacak hayat hikâyeleri anlamında kullandık.

Kafamızda yer etmiş kıssalarla Kur'an'daki kıssalar arasında mutlak surette farklılıklar var. Kur'an'daki Yusuf'un kıssasına zihnimizdeki Kerem ile Aslı, Ferhat ile Şirin veya Leyla ile Mecnun gözüyle bakamaz, bunlara halk hikâyesi mantığıyla asla yaklaşamayız.

Size birbirini açıklayan âyetler, sizden önce gelip geçenlerden birtakım misaller ve Allah'tan çekinip fenalıklardan korunanlar için de öğütler indirdik.⁴

Zihnimizde yer edecek Kur'an'daki kıssalar, hayatımızın her alanında hâkim olursa Kur'an'ı okuduğumuzu, anladığımızı, hayatımıza aktardığımızı söyleyebiliriz. Ancak Kur'an'a böyle bakarsak kıssalarda anlatılanlar bizim için örnek olur, o elçileri hayatımıza taşımış oluruz.

Biz bu çalışmamızda Kur'an'ın Türkçe meallerinden - özellikle üslûp yönüyle Celâl Yıldırım Beyefendi'nin Kur'an-ı Kerim Meal ve Tefsirinden- yararlandık. Bu meallere emeği geçenlere teşekkür ederim. Allah onlardan razı olsun!

Bu kitapta yer alan elçilere ait kıssalar, Kur'an'daki surelerde geçen kıssaların, hikâyelerin, sanki büyük bir yapbozun parçalarının, versiyonların yani birbirini açıklayan ve tamamlayan anlam kümelerinin taranması, ayrışması ve birleştirilmesiyle ortaya çıktı.

⁴ Nûr 24/34

Farklı surelerden alınan ayet mealleri zaman zaman birleştirildi, zaman zaman da metne uygun hâle getirildi. Meallerde bazı zaman düzenlemeler yapıldı, bazı zaman da ayetin sadece konuyla ilgili olduğunu düşündüğümüz kısımları alındı.

Her dil Allah'ın bir ayetidir. Her dilin kendi özellikleri vardır. Biz de dil açısından doğru olduğunu düşündüklerimizi yaptık, okuyucunun kolayca anlayabileceği bir dil kullanmaya çalıştık.

Maksadımız, Kur'an'ın farklı surelerinde geçen elçilerin bu kıssalarını, ayetlere dayalı olarak insanımıza da kolayca anlayabileceği bir bütün hâlinde ortaya koymaktı. Bunu gerçekleştirmeye çalıştık. Bunu yaparken de kıssalara biyografik açıdan yaklaştık, ancak Kur'an'ın verdikleriyle yetindik, Kur'an'daki kelimele-ri/kavramları veya dilimizdeki karşılıklarını kullandık. Eksiklerimizi Kur'an dışında bir kaynaktan tamamlama yoluna gitmedik. Bizce gerekli görülen bilgi ve açıklamaları da dip notlarda verdik.

Farklı surelerden ayetler bir araya getirildiğinde karşımıza çıkan ifade uyumsuzluklarını ve anlatım bozukluklarını da ayetlerin anlamını değiştirmeyeceğini düşündüğümüz şekilde gidermeye çalıştık, metnin akıcılığını sağlamaya gayret ettik. Konuyla ilgili olduğunu düşündüğümüz ayetleri gözden kaçırmamaya dikkat ettik. Kullandığımız ayetlerin geçtiği yerleri, sure ve ayet numaralarını gösterdik. Bu, yaptığımız çalışmanın aynı zamanda bizim açımızdan da denetimini sağlar.

Kendisini Kur'an'la ilgili ve bu hususta yetkili görenlere bir çağrımız var. Çok zaman çeşitli programlarda bir aksesuar, bir süs, bir dolgu malzemesi olarak kul-

lanılan Kur'an, âdet yerini bulsun diye sadece sesli, Arapça olarak yüzünden okunuyor. Bununla birlikte, zihnimizde şiddetini tahmin bile edemeyeceğimiz sar-sıntılara sebep olabilecek anlayarak okuma da gerçek-leştirilmeli! Bu sayede hayatımızın bir anlamı olur.

Uydurmalarından arınmış bilgilerle Allah'ın elçilerinin Kur'an'daki hikâyesi umarız zihnimizde yeni ufuklar açar, insanların Kur'an'ı doğru olarak anlamasına katkıda bulunur. Umarız bu çalışma, bir nebze de olsa taze kan, yenilenme, yeniden doğru bir insan ve Müs-lüman olmada bize zindelik verir.

Dileriz ki **Elçiler ve Kıssalar** bu anlamda severek okuyabileceğimiz bir başucu kitabı, sıkıldığımız bu-naldığımız zamanlarda yorulan gönüllerimize serinle-tici bir su ve ağaç altında bir gölge olur.

Çalışmamıza değerlendirmeleriyle katkıda bulunan dostlarımıza, meslektaşlarımıza ve eşime teşekkür ederim.

Çalışma bizden başarı Allah'tandır.

Kadir UYAR

19 Rebîu'l-Evvel 1438/19 Aralık 2016

Beylikdüzü/İSTANBUL

Allah'a davet eden, salih amel işleyen ve
"Şüphesiz *ben Müslümanlardanım!*" diyen
kişinin sözünden daha güzelini kim söyleyebilir?

(Fussilet 41/33)